

Studiju kursa nosaukums	VADZINĪBAS I		
Apjoms kredītpunktos/ ECTS)	2/3	Apjoms (stundās)	80
Priekšzināšanas	Vidējās izglītības līmenī iegūtās pamatzināšanas sociālās zinībās		
Zinātņu nozare	Vadībzinātne		
Zinātņu apakšnozare	Uzņēmējdarbības vadība, sabiedrības vadība		
Akadēmisko stundu kopsavilkums		Apjoms (akadēmiskās stundas)	
Tālmācības nodarbības		40	
Kontaktstundas / video lekcijas		8	
Vingrinājumi, pašpārbaudes jautājumi un testi		14	
Patstāvīgie darbi/attālinātās diskusijas		16	
Eksāmena/Ieskaites darbs		2	
1. līmeņa profesionālās studiju programmas	Mikro, mazo un vidējo uzņēmumu vadība		
Studiju kursa autors(i)	Dr. psych. Anita Lasmane Dr. sc. admin. Antra Līne		
Studiju kursa pasniedzējs(i)	Dr. psych. Anita Lasmane Dr. sc. admin. Antra Līne		
Studiju kursa mērķis:	Radīt izpratni par vadības būtību un funkcijām, to īstenošanas procesiem komerciālās un nekomerciālās organizācijās, vadības tendencēm 21. gs., lai attīstītu prasmes īstenot vadības funkcijas, nodrošinot sociāli atbildīgu organizāciju ilgtspējīgu attīstību.		
Prasības kredītpunktu iegūšanai (kursa novērtējuma struktūra):	<u>Gala vērtējums</u> tiek aprēķināts: Moodle diskusija/patstāvīgie darbi – 50 % Ieskaite – 50 % <i>Lai izliktu gala vērtējumu, abās aktivitātēs jāuzrāda sekmīgs vērtējums – ne zemāks kā 4 balles.</i> <i>Gala vērtējums ir vidējā atzīme 10 baļļu sistēmā, proporcionāli abu minēto aktivitāšu procentuālajam sadalījumam.</i>		
Studiju rezultāti			

1. *Zināšanas:*
  - 1.1. Studējošie izprot vadības funkcijas, to īstenošanas procesus un nozīmi organizācijas sociāli atbildīgā ilgtspējīgā attīstībā.
  - 1.2. Studējošie izprot efektīvas vadības metodes un kritērijus.
2. *Prasmes:*
  - 2.1. Studējošie nosauc organizācijas darbību ietekmējošos ārējās un iekšējās vides faktorus, prot analizēt faktoru mijasakarības un to ietekmi vadības funkciju īstenošanā.
  - 2.2. Studējošie nosauc efektīvas vadības metodes, instrumentus un izvērtējuma kritērijus, prot analizēt vadības funkciju īstenošanu atbilstoši Labās prakses piemēriem.
3. *Kompetence:*
  - 3.1. Studējošie izvēlas lietderīgākās konkrētas organizācijas situācijai atbilstošas vadības funkciju īstenošanas metodes, līdzekļus un izveido vadības funkciju īstenošanas izvērtējuma kritērijus, pielieto tos praksē.
  - 3.2. Studējošie izvērtē vadības funkcijas un to īstenošanas procesus konkrētā organizācijā, analizē organizācijas darbību un vadības funkciju īstenošanu ietekmējošo faktoru mijasakarības.

Vispārējai lietošanai

Spēkā ar 14.01.2020.

Versija 2

lpp 1 no 6

Studiju kursa saturs

N.p.k.	Temati	Kontaktstundas, video , audio nodarbības	Tālmācības nodarbības	Vingrinājumi, pašpārbaudes jautājumi un testi	Patstāvīgie darbi - attālinātās diskusijas. Patstāvīgā darba apraksts pieejams e- studiju vidē	Ieskaite
1.	Organizācija un vadība: vadības un menedžmenta, organizācijas jēdzienu skaidrojums, vadības funkcijas; organizāciju veidi; vadības hierarhija; vadības efektivitāte; vadības procesu saistība ar sociālo atbildību	8	4	2	1	2

Vispārējai lietošanai

Spēkā ar 01.03.2021.

Versija 3

lpp 2 no 7

2.	Vadības teoriju attīstība un lietojums mūsdienu organizācijā: vadības teoriju vēsture un klasifikācija; klasiskā vadības teorija; cilvēku uzvedības teorija; modernās vadības teorijas – integratīvā pieeja: kvantitatīvā vadības teorija; sistēmu teorija; situācijas jeb kontingences teorija; vadības teoriju attīstība 21. gs.; daudzveidības vadība	4	1	1
3.	Organizācijas vide: organizācijas vides būtība un veidi; organizācijas ārējā un iekšējā vide, globalizācijas procesu ietekme; vadības atšķirības komerciālās un nekomerciālās organizācijās; vadības atšķirības dažāda lieluma organizācijās	4	2	2
4.	Vadības funkcija plānošana: organizācijas mērķu noteikšana un	6	2	2

	izvirzīšana, plānošanas organizēšana un metodes, plānu veidi; stratēģiskā plānošana un stratēģijas īstenošana, stratēģijas spēks; lēmumu pieņemšanas process, veidi, metodes, lēmumu efektivitāte					
--	---	--	--	--	--	--

5.	Vadības funkcija – organizēšana: darba dalīšana, vadības norma, pilnvaru deleģēšana/piešķiršana un atbildības noteikšana; organizācijas centralizācija un decentralizācija; organizācijas struktūras veidošana; cilvēkresursu vadība	w6	2	2		
6.	Vadības funkcija – vadīšana: cilvēku uzvedības organizācijā (<i>organizational behavior</i>) koncepcija, darbinieku rīcības vadīšana; vadīšana un līderība – autoritātes un varas veidi; vadīšanas teorijas; vadības prasmes/kompetences: konceptuālās, cilvēciskās (<i>human</i>), tehniskās (<i>skills</i>); gatavība būt jaunajam vadītājam; vadītāja pašnovērtējums; darbinieku motivēšana; komunikācijas organizācijā vadīšana	6	2	4		
7.	Vadības funkcija – kontrole: kontroles būtība, process, veidi; kontroles efektivitāte; organizācijas ārējā kontrole	6	2	2		
8.	Inovācijas un pārmaiņu vadība dažādās organizācijās: pārmaiņu un inovāciju būtība, tipi un problēmas, pārmaiņu un inovāciju plānošana un īstenošana, IT attīstības plānošana	4	1	2		
KOPĀ:		8	40	14	16	2
		80				
Apņūstot studiju kursu un sekmīgi nokārtojot pārbaudījumus, studējošais spēj (<i>zināšanas, prasmes un kompetences</i>)						
Vispārējai lietošanai		Spēkā ar 01.03.2021.		Versija 3		lpp 4 no 7

Studiju rezultāti:	Novērtēšanas kritēriji		
	(40-69%)	(70-89%)	(90-100%)
Zināšanas	<p>atpazīt un nosaukt: vadībzinātnes terminus, vadības teorijas, vadības funkcijas un to saistību; izprast vadības teoriju attīstības vēstures nozīmi mūsdienu vadības procesos; izprast vadības funkciju īstenošanas metodes un līdzekļus un to pielietojuma konkrētā vadības situācijā iespējas un ierobežojumus</p>	<p>atpazīt un definēt: vadībzinātnes teoriju un koncepciju atbilstību konkrētai vadības situācijai; vadītājam nepieciešamās kompetences situācijas risinājumam; definēt: vadības funkciju īstenošanas saistību; vadības metožu un līdzekļu lietderīgumu, to lietojuma iespējas un ierobežojumus atbilstoši vadītāju spējām un prasmēm</p>	<p>atpazīt, izprast un definēt vadībzinātnes teoriju un koncepciju līdzīgās un atšķirīgās iezīmes, to nozīmi inovatīvos risinājumos mūsdienu mainīgajā vidē; definēt vadības funkciju, vadītāju kompetenču un vadības metožu sistēmu konkrētā organizācijā un sistēmas pilnveides iespējas un ierobežojumus, definējot pilnveides nosacījumus un kritērijus</p>
Prasmes	<p>lietot atbilstošus terminus, pamatot teorijas atziņu lietojumu, analizējot vadības funkcijas konkrētā organizācijā; salīdzināt vadībzinātnes teoriju atbilstību konkrētai vadības situācijai; salīdzināt</p>	<p>pārbaudīt teorijas atziņas konkrētas vadības situācijas risinājumā, analizēt vadības funkciju īstenošanas ieguvumus un ierobežojumus, diskutējot par situācijas cēloņiem; apvienot dažādus viedokļus situācijas</p>	<p>analizēt, apvienot, sintezēt teorijas, prakses un personīgās pieredzes analizē iegūtās atziņas par efektīvu vadību, efektīvu vadītāju, efektīvu organizāciju; diskutēt par iegūtajām atziņām un modelēt vadības</p>

	vadības prakses dažādās organizācijās; diskutēt par konkrētas vadības prakses lietderīgumu	skaidrojumā; prognozēt un pamatot efektīvu vadītāja rīcību konkrētā vadības situācijās	funkciju un metožu pilnveides plānus konkrētā organizācijā
Kompetences	atbildība un kritiskā domāšana vadības teoriju, vadības funkciju īstenošanas prakses un personīgās pieredzes analīzē; pašmotivācija un pašdisciplīna uzdevu izpildē; sadarbības un prezentācijas prasmes teorijas un dažādu organizāciju vadības prakses salīdzinājumā	atbildība, iniciatīva, kritiskā domāšana, radošums, spēja pieņemt lēmumus par sadarbību teorijas, vadības funkciju īstenošanas prakses un personīgās pieredzes analīzē; uzdevumu izpildē grupā; pašmotivācija un pašdisciplīna, prezentācijas prasmes, izvirzot diskusijām aktuālus vadības jautājumus; izstrādājot vadības funkciju īstenošanas pilnveides kritērijus	kritiskā domāšana, organizēšanas un plānošanas, sadarbības un prezentācijas prasmes, izvērtējot atbilstoši definētajiem kritērijiem vadības funkciju īstenošanas praksi dažādās organizācijās; radoša pieeja aktuālu diskutējamu vadības jautājumu izirzīšanā un risinājumā; lēmumu pieņemšana un atbildība par atbilstošākajiem kritērijiem, aktivitātēm, resursiem, izstrādājot vadības funkciju īstenošanas pilnveides plānu konkrētā organizācijā, prognozējot sasniedzamo rezultātu lietderību

Iegūto studiju rezultātu apliecinājums

Studiju rezultāti	1.	2.	3.
Novērtēšanas metode			
Moodle diskusija	X	X	X
Ieskaite	X	X	X

Pamatliteratūr
a

1.	Praude, V. (2012). Menedžments. 1. grāmata. Rīga: Burtene. ISBN 9789984833071
2.	Praude, V. (2012). Menedžments. 2. grāmata. Rīga: Burtene. ISBN 9789984833088
3.	Handy, C. B. (2020). Gods of Management: The Four Cultures of Leadership. Profile Books. ISBN 9781788165624
4.	Daftt, R.L. (2018). Management. 13th ed. Boston, MA: Cengage Learning. ISBN 978-0357033807

Papildliteratūra

1.	Cummings, S., Bridgman, T., Hassard, J., Rowlinson, M. (2017). A New History of Management. Cambridge: Cambridge University Press. ISBN 9781316502907
2.	How Management Works: The Concepts Visually Explained (2020). Dorling Kindersley Ltd. ISBN 9780241407783
3.	Adizess, I. K. (2018). Prasmīga pārmaiņu vadība. Rīga: Zvaigzne ABC. ISBN 9789934074486
4.	Babris, S., Kaļķis, H., Mūrnieks, J., Piekuss, U. (2016). Lean risinājumi efektīvākam biznesam. Rīga: SIA "Madris". ISBN 978-9984-31-555-3
5.	Drukers, P.F. (2014). Efektīvs vadītājs: Rokasgrāmata 5 svarīgāko efektivitātes paradumu apgūšanai. Rīga: Zolndera izdevniecība. ISBN 9789934808357
6.	Derkevica-Pilskunga J. (2021). Domino effect theory and legal regulations: The effects of risk and crisis communication on Latvian enterprises. Rīga: Biznesa augstskola Turība. ISBN 978-9934-543-27-2
7.	Hilla, A. L. (2014). Kolektīvais ģēnijs. Inovāciju vadības prakse un māksla. Rīga: Lauku Avīze. ISBN 9789934150456

Ieteicamā periodika

1.	Raksti par vadības jautājumiem žurnālos: Kapitāls: žurnāls lietišķiem cilvēkiem. Lietišķās informācijas dienests. 2014. -ISSN:1407-2041. Dienas bizness: nedēļas laikraksts: Latvijas biznesa avīze. Diena. Dagons Industry, 2014. -ISSN: 1407-2041. Biznesa psiholoģija: Saules bite. 2010. -ISSN: 1691-3183.
2.	Grāmatas par vadību organizācijās https://www.amazon.co.uk/s/ref=sr_pg_2?rh=i%3Aaps%2Ck%3Amanagement+and+organization&page=2&keywords=management+and+organization&ie=UTF8&qid=1531156609
3.	Grāmatas par vadības jautājumiem https://www.lid.lv/preceskategorija/gramatas/page/2/?orderby=date – Lietišķās informācijas dienesta izdevumi.
4.	Informācija par avotiem Latvijas Nacionālajā bibliotēkā https://www.lnb.lv/lv/nozarucelvedis/ekonomika .
5.	BVK studentiem pieejamā EBSCO zinātnisko rakstu datu bāze (sk. Academic Search Complete); atslēgas vārdi: management: functions-planning, organizing, leadership, control; management skills, effectiveness, efficiency; organizational design; management decision making; change and innovation management; creativity in organization.